

Робоча програма навчальної дисципліни «Формування гендерної культури» для здобувачів вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота.

Освітньо-професійна програма: Соціальна робота та соціальна педагогіка.

Розробник: Михайленко Наталія, асистент кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти.

Робочу програму погоджено проектною групою освітньо-професійної програми «Соціальна робота та соціальна педагогіка» та схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти від «01» вересня 2020 року (протокол № 2)

Завідувач кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти

(підпис)

Катерина ПЕТРОВСЬКА
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми «Соціальна робота та соціальна педагогіка»

(підпис)

Анастасія ТУРГЕНОВА
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>23 Соціальна робота</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
	Спеціальність <u>231 Соціальна робота</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма: <u>Соціальна робота та практична психологія</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 6		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
Мова навчання: українська		6-й	6-й
		Лекції	
	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	10 год.	
		Практичні, семінарські	
		4 год.	
		Лабораторні	
		–	
		Самостійна робота	
		76 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		–	
		Вид контролю:	
	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 14/76 годин (15%/85%)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Формування гендерної культури» є надання здобувачам вищої освіти необхідних знань з гендерної проблематики, розвиток професійної компетентності з питань формування гендерної культури молоді.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Формування гендерної культури» є ознайомлення здобувачів вищої освіти із сучасним станом гендерної проблематики у суспільстві; формування гендерної свідомості, вільної від статево-рольових стереотипів; розвиток уміння застосовувати гендерний підхід під час аналізу конфліктних ситуацій, що виникають у повсякденному житті та професійній діяльності; відстоювати власні права, уникаючи гендерної дискримінації.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетенції	Програмні результати навчання
1.	ЗК-15	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	ПР-15 Здатен робити висновки щодо власної діяльності, оцінювати результати впливу.
2.	ФК-3	Здатність розробляти та застосовувати моделі, тактики, технології соціальної допомоги, соціально-психологічного супроводу клієнтів для розв'язання соціальних проблем.	ПР-8 Здатен класифікувати методи, моделі соціальної роботи в професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи формування гендерної культури особистості.

Формування гендерної культури особистості як необхідна умова демократичних змін. Гендерна культура як соціологічний концепт: сутність, функції, типологія. Компоненти гендерної культури: когнітивний, емоційно-ціннісний, поведінковий. Показники рівня сформованості гендерної культури. Гендерно-чутливий підхід в практиці суспільних відносин.

Біологічна стать як сукупність генетичних та морфологічних відмінностей. Соціальна конструкція поняття «гендер». Гендерні теорії: класифікація.

Тема 2. Розвиток гендерної проблематики закордоном та в Україні.

Патріархатний підхід щодо формування особи жінки й чоловіка в суспільстві та сім'ї. Виникнення фемінізму як соціального явища: західний досвід (ідеологія, стратегії, практики, сучасні течії). Концептуальні засади жіночого, феміністського та гендерного рухів в Україні.

Тема 3. Гендер в онтогенезі людини.

Поняття гендерної ідентичності: сутність, структура, етапи формування та види. Теорії формування гендерної ідентичності. Особливості прояву маскулітності/фемінності як властивостей особистості. Андрогінність в універсалізації гендерних ролей. Сутність та чинники гендерної соціалізації.

Тема 4. Гендерні стереотипи як передумова конструювання гендерної поведінки.

Сутність та властивості гендерних стереотипів. Види та функції гендерних стереотипів (психологічні, соціальні). Відтворення гендерно-рольових стереотипів у ЗМІ та громадській думці. Вплив гендерних стереотипів на розвиток особистості.

Поняття «гендерної ролі». Норми чоловічої та жіночої гендерної ролі. Гендерно-рольові дисгармонії.

Тема 5. Гендерна рівність та дискримінація у суспільному житті.

Гендерна рівність та гендерна дискримінація: визначення основних понять. Гендерно-обумовлене насильство як вияв гендерної нерівності та порушення прав людини: сутність, ознаки, види. Інтегрування рівних прав та можливостей чоловіків і жінок у суспільній свідомості: нормативно-правова база, діяльність державних та громадських організацій.

Положення чоловіків і жінок на ринку праці. Роль і місце жінки та чоловіка у системі управління. Гендерна дискримінація та мобінг на робочому місці. Жінки та чоловіки як суб'єкти гендерної взаємодії в організації.

Тема 6. Соціальні аспекти формування гендерної культури молоді в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів.

Мета та зміст гендерного виховання. Поняття «гендерної чутливості» та «гендерної толерантності». Гендерний аспект родинного виховання. Гендерна просвіта дітей та молоді. Гендерно-орієнтована робота з батьками.

Інформаційно-просвітницька робота як провідний напрямок формування гендерної культури молоді. Форми та методи інформаційно-просвітницької роботи з гендерної проблематики (гендерний інтерактивний театр, гендерний форум, робота тренінгових груп, соціальна вулична робота). Діяльність вітчизняних гендерних освітніх та ресурсних центрів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					с.р.
	заочна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд		
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
<i>Тема 1. Теоретичні основи формування гендерної культури особистості</i>						
1.1. Гендерна культура як складова загальної культури особистості.	8	2	-	-	-	6
1.2. Гендер як соціокультурний конструкт.	7	2	-	-	-	5
Разом за 1 тему	15	4	-	-	-	11
<i>Тема 2. Розвиток гендерної проблематики закордоном та в Україні</i>						
2.1.-2.2. Соціостативна стратифікація в історичній ретроспективі.	15	-	-	-	-	15
Разом за 2 тему	15	-	-	-	-	15
<i>Тема 3. Гендер в онтогенезі людини</i>						
3.1.-3.2. Гендерні аспекти соціалізації особистості.	15	2	-	-	-	13
Разом за 3 тему	15	2	-	-	-	13
<i>Тема 4. Гендерні стереотипи як передумова конструювання гендерної поведінки</i>						
4.1. Гендерні стереотипи як чинник формування взаємовідносин у молодіжному середовищі.	8	-	2	-	-	6
4.2. Феноменологія гендерних ролей.	7	-	-	-	-	7
Разом за 4 тему	15	-	2			13

Тема 5. Гендерна рівність та дискримінація у суспільному житті						
5.1. Гендерне насильство як вияв відсутності гендерної культури особистості.	8	4	-	-	-	4
5.2. Гендерна дискримінація у професійній діяльності.	7	-	-	-	-	7
Разом за 5 тему	15	4	-	-	-	11
Тема 6. Соціальні аспекти формування гендерної культури молоді в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів						
6.1.-6.2. Гендерна культура як результат гендерного виховання.	15	-	2	-	-	13
Разом за 6 тему	15	-	2	-	-	13
Модуль 2						
ІНДЗ						
Усього годин	90	10	4	-	-	76

5. Теми лекцій

№ з/п	Назви тем	Кількість годин
1	2	заочна
1	<i>Теоретичні основи формування гендерної культури особистості</i>	4
1.1.	Гендерна культура як складова загальної культури особистості. <ol style="list-style-type: none"> 1. Формування гендерної культури особистості як необхідна умова демократичних змін. 2. Гендерна культура як соціологічний концепт: сутність, функції, типологія. 3. Компоненти гендерної культури: когнітивний, емоційно-ціннісний, поведінковий. 4. Показники рівня сформованості гендерної культури. 5. Гендерно-чутливий підхід в практиці суспільних відносин. 	2

1.2.	Гендер як соціокультурний конструкт. 1. Біологічна стать як сукупність генетичних та морфологічних відмінностей. 2. Соціальна конструкція поняття «гендер». 3. Гендерні теорії: класифікація.	2
2	<i>Розвиток гендерної проблематики закордоном та в Україні</i>	-
2.1. - 2.2.	Соціостатева стратифікація в історичній ретроспективі. 1. Андроцентризм та патріархат як традиція підпорядкованості жіночої статі та домінування чоловічої. 2. Роль фемінізму у розвитку гендерної теорії: закордонний та вітчизняний досвід. 3. Сучасні жіночі та чоловічі гендерні студії.	-
3	<i>Гендер в онтогенезі людини</i>	2
3.1. - 3.2.	Гендерні аспекти соціалізації особистості. 1. Поняття гендерної ідентичності: сутність, структура, етапи формування та види. 2. Теорії формування гендерної ідентичності. 3. Особливості прояву маскулінності/фемінності як властивостей особистості. Андроґінність в універсалізації гендерних ролей. 4. Сутність та чинники гендерної соціалізації.	2
4	<i>Гендерні стереотипи як передумова конструювання гендерної поведінки</i>	-
4.1.	Гендерні стереотипи як чинник формування взаємовідносин у молодіжному середовищі. 1. Сутність та властивості гендерних стереотипів. 2. Види та функції гендерних стереотипів (психологічні, соціальні). 3. Відтворення гендерно-рольових стереотипів у ЗМІ та громадській думці. 4. Вплив гендерних стереотипів на розвиток особистості.	-
4.2.	Феноменологія гендерних ролей. 1. Поняття «гендерної ролі». 2. Норми чоловічої та жіночої гендерної ролі. 3. Гендерно-рольові дисгармонії.	-
5	<i>Гендерна рівність та дискримінація у суспільному житті</i>	4
5.1.	Гендерно-обумовлене насильство як вияв відсутності гендерної культури особистості. 1. Гендерна рівність та гендерна дискримінація: визначення основних понять.	4

	<p>2. Гендерно-обумовлене насильство як вияв гендерної нерівності та порушення прав людини: сутність, ознаки, види.</p> <p>3. Інтегрування рівних прав та можливостей чоловіків і жінок у суспільній свідомості: нормативно-правова база, діяльність державних та громадських організацій.</p>	
5.2.	<p>Гендерна дискримінація у професійній діяльності.</p> <p>1. Положення чоловіків і жінок на ринку праці.</p> <p>2. Роль і місце жінки та чоловіка у системі управління.</p> <p>3. Гендерна дискримінація та мобінг на робочому місці.</p> <p>4. Жінки та чоловіки як суб'єкти гендерної взаємодії в організації.</p>	-
6	<p><i>Соціальні аспекти формування гендерної культури молоді в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів</i></p>	-
6.1. - 6.2.	<p>Гендерна культура як результат гендерного виховання.</p> <p>1. Мета та зміст гендерного виховання.</p> <p>2. Поняття «гендерної чутливості» та «гендерної толерантності».</p> <p>3. Гендерний аспект родинного виховання.</p> <p>4. Гендерна просвіта дітей та молоді. Гендерно-орієнтована робота з батьками.</p>	-
Усього		10

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин
1	2	заочна
1	<p><i>Теоретичні основи формування гендерної культури особистості</i></p>	-
1.1.	<p>Формування гендерної культур як необхідна умова соціалізації особистості.</p> <p>1. Актуальність проблеми формування гендерної культури особистості.</p> <p>2. Гендерна культура як частина загальної культури особистості: сутність та чинники формування, складові компоненти, типи.</p> <p>3. Критерії та рівні сформованості гендерної культури.</p> <p>4. Гендерно-чутливий підхід в соціальному та освітньому просторі.</p>	-

1.2.	Методологічні засади гендерної теорії. 1. Проблема біологічного та соціального в людині: співвідношення понять «стать» і «гендер». 2. Гендер як соціальна категорія. Гендерна система суспільства. 3. Класифікація теорій гендеру. 4. Чоловічі й жіночі цінності у суспільній свідомості. Гендерна поляризація суспільства.	-
2	<i>Розвиток гендерної проблематики закордоном та в Україні</i>	-
2.1. -	Історія розвитку концепції гендерної рівності закордоном та в Україні.	-
2.2.	1. Патріархатний підхід щодо формування особи жінки й чоловіка в суспільстві та сім'ї. 2. Виникнення фемінізму як соціального явища: західний досвід (ідеологія, стратегії, практики, сучасні течії). 3. Концептуальні засади жіночого, феміністського та гендерного рухів в Україні.	-
3	<i>Гендер в онтогенезі людини</i>	-
3.1. -	Механізми формування гендерної ідентичності та гендерної соціалізації особистості.	-
3.2.	1. Сутність та структура гендерної ідентичності особистості. 2. Основні етапи та види гендерної ідентичності. 3. Маскулінність, фемінність, андрогінність як гендерні властивості особистості. 4. Особливості гендерної соціалізації людини. Основні інститути та агенти гендерної соціалізації.	-
4	<i>Гендерні стереотипи як передумова конструювання гендерної поведінки</i>	2
4.1. -	Гендерні стереотипи та їх роль у розвитку особистості.	2
4.2.	1. Гендерні стереотипи як соціально-психологічні феномени: сутність, властивості. 2. Види та функції гендерних стереотипів. 3. Репрезентація гендерних стереотипів у ЗМІ. 4. Вплив гендерних стереотипів на особистісне та професійне становлення людини.	
5	<i>Гендерна рівність та дискримінація у суспільному житті</i>	-
5.1. -	Гендерно-обумовлене насильство та дискримінація як вияви порушення прав і свобод особистості.	-
5.2.	1. Нормативно-правова база щодо рівності прав чоловіків і жінок.	

	<p>2. Гендерна дискримінація та сексизм.</p> <p>3. Гендерно-обумовлене насильство (сутність, особливості, види).</p> <p>4. Мобінг на робочому місці.</p> <p>5. Діяльність соціального працівника з попередження проявів дискримінація та гендерно-обумовленого насильства у суспільстві.</p>	
6	<i>Соціальні аспекти формування гендерної культури молоді в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів</i>	2
6.1. - 6.2.	<p>Соціальна робота з формування гендерної культури молоді.</p> <p>1. Інформаційно-просвітницька робота як провідний напрямок формування гендерної культури молоді.</p> <p>2. Форми та методи інформаційно-просвітницької роботи з гендерної проблематики (гендерний інтерактивний театр, гендерний форум, робота тренінгових груп, соціальна вулична робота).</p> <p>3. Діяльність вітчизняних гендерних освітніх та ресурсних центрів.</p>	2
Усього		4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назви тем	Кількість годин
1	2	заочна
1	<i>Теоретичні основи формування гендерної культури особистості</i>	11
1.	<p>Гендерна культура як складова загальної культури особистості.</p> <p>Формування гендерної культури працівників соціальної сфери як необхідна умова підготовки до гармонізації гендерних взаємин у молодіжному середовищі.</p>	6
2.	<p>Гендер як соціокультурний конструкт.</p> <p>Чинники гендерної поляризації (диференціації) суспільства.</p>	5
2	<i>Розвиток гендерної проблематики закордоном та в Україні</i>	15
1.	<p>Соціостатева стратифікація в історичній ретроспективі.</p> <p>Діяльність чоловічих студій у контексті вирішення проблеми гендерної дискримінації.</p>	15

3	<i>Гендер в онтогенезі людини</i>	13
1.	Гендерні аспекти соціалізації особистості. Дитячі кумири як рольові моделі гендерної ідентичності (шоу-зірки, герої/героїні фільмів, мультфільмів, комп'ютерних ігор).	13
4	<i>Гендерні стереотипи як передумова конструювання гендерної поведінки</i>	13
1.	Гендерні стереотипи як чинник формування взаємовідносин у молодіжному середовищі. Роль фахівця із соціальної роботи у поширенні гендерних знань серед населення та розвінчанні існуючих гендерних стереотипів.	6
2.	Феноменологія гендерних ролей. Поняття «гендерної ролі». Норми чоловічої та жіночої гендерної ролі. Гендерно-рольові дисгармонії.	7
5	<i>Гендерна рівність та дискримінація у суспільному житті</i>	11
1.	Гендерне насильство як вияв відсутності гендерної культури особистості. Асертивні поведінкові стратегії сучасної молоді.	4
2.	Гендерна дискримінація у професійній діяльності. Умови самореалізації чоловіків та жінок на ринку праці. Роль і місце жінки та чоловіка у системі управління. Жінки та чоловіки як суб'єкти гендерної взаємодії в організації. Гендерна дискримінація та мобінг на робочому місці.	7
6	<i>Соціальні аспекти формування гендерної культури молоді в умовах глобалізаційних та інтеграційних процесів</i>	13
1.	Гендерна культура як результат гендерного виховання. Гендерний аспект родинного виховання. Гендерна просвіта дітей та молоді. Гендерно-орієнтована робота з батьками.	13
Усього		76

8. Індивідуальні завдання

- Визначте функції гендерної культури.
Оцініть рівень розвитку гендерної культури українського суспільства.
Що, на Вашу думку, дає суспільству системне впровадження гендерної політики?
Визначте у чому полягає складність визначення поняття «гендер», які компоненти охоплює гендер як характеристика та властивість особистості?

2. Проаналізувати особливості сучасного міжнародного жіночого руху, навести приклади діяльності конкретних організацій або спільнот.
3. Визначити позитивні та негативні сторони андрогінності особистості. В чому полягає сутність гендерної ресоціалізації особистості?
4. Проаналізувати медійні тексти, рекламні зображення і ролики, публікації популярних періодичних видань і навести приклади транслювання в них гендерних стереотипів. Визначити найпоширеніші образи чоловіків та жінок, що висвітлюються у сучасних ЗМІ.
5. Дібрати діагностичні методики, спрямовані на виявленні проявів дискримінації та насильства, співзалежних відносин. Розробити програму з формування асертивної поведінки молоді.
6. Розробити програму з формування гендерної культури учнівської/студентської молоді (3-5 занять).

9. Методи навчання

За джерелами передачі й характером сприйняття інформації: словесні (лекція, бесіда, розповідь, пояснення), наочні (спостереження, ілюстрування, демонстрування), практичні (вправи, метод проектів, проблемні ситуації, тренінг); за характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, проблемного викладу; методи стимулювання навчальної діяльності: метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів; методи контролю і самоконтролю у навчанні: метод усного контролю (індивідуальне, фронтальне та комбіноване опитування; додаткові та допоміжні запитання), метод письмового контролю; метод тестового контролю; бінарні методи: методи викладання (інформаційно-повідомляючий, пояснювальний), методи навчання (репродуктивний, продуктивно-практичний, пошуковий); скрайбінг; сторітеллінг.

10. Засоби діагностики успішності навчання

Усне індивідуальне та фронтальне опитування, співбесіда, написання есе і доповідей, тестування тощо.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль) для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

* Детальну систему нарахування рейтингових балів представлено на електронній платформі Moodle БДПУ

№	Вид робіт	Бали рейтингу					
		Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6
1	Рейтингове оцінювання лекційного курсу						
1.1.	Відвідування лекційних занять	-	-	-	-	-	-
1.2.	Ведення конспекту лекцій	-	-	-	-	-	-
2	Рейтингове оцінювання курсу семінарських занять та самостійної / індивідуально-дослідної роботи						
2.1.	Відвідування семінарських занять	-	-	-	-	-	-

2.2.	Виступ на семінарському занятті	-	-	-	0-5	-	0-5
2.3.	Участь у обговоренні (доповнення)*	-	-	-	0-2	-	0-2
2.4.	Підготовка доповіді / написання есе	-	-	-	0-2	-	0-2
2.5.	Розробка мультимедійної презентації	-	-	-	0-5	-	0-5
2.7.	Виконання самостійної роботи	0-10	0-10	0-10	0-7	0-10	0-7
2.8.	Виконання індивідуально-дослідного (творчого) завдання	0-10	0-10	0-10	0-8	0-10	0-8
2.9.	Виконання тестових завдань за темою	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5	0-5
Максимальний бал за тему:		25	25	25	25	25	25
Загалом:		150					
3	Штрафні бали (зі знаком «мінус»)						
3.1.	Пропуски занять без поважних причин / несвоєчасне виконання робіт **: :						
	а) лекційних (2 години)	1 бал					
	б) семінарських (2 години)	2 бала					
3.2.	Пропуски занять з поважних причин *** :						
	а) лекційних (2 години)	не нараховуються					
	б) семінарських (2 години)	не нараховуються					
Розрахунок загального балу за поточну роботу:		Середнє арифметичне 150 балів : 3 кредити = 50 балів (максимум) / 35 (мінімум)					

* Курсивом у таблиці позначено альтернативні види роботи.

** Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані протягом двох тижнів.

*** Пропущені з поважних причин заняття (документальне підтвердження) повинні бути відпрацьовані без нарахування штрафних балів протягом двох тижнів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота						Середнє арифметичне за поточну роботу (максимально 50 балів, мінімально – 35)	Залік	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3				
T1	T2	T1	T2	T1	T2	50	100	
25		25		25				
Тема 4		Тема 5		Тема 6				
T1	T2	T1	T2	T1	T2			
25		25		25				

Підсумковий контроль

Допуск до підсумкового контролю (заліку) здійснюється за умови нарахування здобувачу вищої освіти прохідного балу – 35.

Підсумковий контроль може здійснюватися у двох формах (за згодою викладача та здобувачів): виконання письмової підсумкової роботи (тестові завдання та відкриті запитання) або розробка соціального проекту з гендерної проблематики.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється наступним чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
78-89	B	
65-77	C	
58-64	D	
50-57	E	
35-49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Формування гендерної культури» для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.
2. Навчальні мультимедійні презентації.
3. Навчальні фільми.
4. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ.

13. Рекомендована література

Основна:

1. Гендер для всіх. Виклик стереотипам / Тамара Марценюк. – К.: Основи, 2017. – 256 с., іл.
2. Гендерна абетка для українських медіа / Котова-Олійник С., Стельмах Б., Ярош О.: посібник / Софія Котова-Олійник, Богдана Стельмах, Оксана Ярош. – Луцьк: Волинська мистецька агенція «Терен», 2013. – 50 с.
3. Гендерна рівність і розвиток: погляд у контексті європейської стратегії України. – К.: Заповіт, 2016. – 244 с.
4. Главацька О.Л. Вплив батьківської сім'ї на гендерну соціалізацію сучасної молоді / О.Л. Главацька. – Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». – Вип. 1 (40). – 2017. – С. 55-59.
5. Главацька О.Л. Статеворольові стереотипи як соціокультурна основа гендерної соціалізації молоді в сучасній сім'ї / О.Л. Главацька // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2014. – № 4 (287). – С. 104-115.
6. Гришак С.М. Сутність та особливості гендерної культури як теоретичне підґрунтя її формування у студентської молоді / С.М. Гришак, І.В. Калько // Науковий вісник Донбасу. Педагогічні науки. – 2015. – № 4 (28).
7. Жінки. Мир. Безпека: Інформаційно-навчальний посібник з гендерних аспектів конфліктів для фахівців соціальної сфери / Колектив авторів. – Київ, 2017. – 172 с.

8. Марценюк Т. Гендерна рівність і недискримінація: посібник для експертів і експерток аналітичних центрів. – К., 2014. – 65 с.
9. Особливості надання медичних та соціальних послуг для вразливих категорій населення з використанням гендерно-чутливого підходу: навч. посіб. / Ярошенко А.О., Варбан М.Ю., Шульга Л.О. та ін.; за заг. ред. Ярошенко А.О. – К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2017. – 112 с.
10. Сиротюк К. Особливості гендерної соціалізації підлітка в сучасному суспільстві / К. Сиротюк // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Психологія. – Вип. № 2(2). – 2014. – С. 92-94.
11. Словник гендерних термінів / Укладач З. В. Шевченко. – Черкаси: видавець Чабаненко Ю., 2016. – 336 с.
12. Створення та забезпечення діяльності притулків для осіб, постраждалих від домашнього насильства: метод. посіб. / Федорович Н.В., Скіпальська Г.Б. та ін.; за ред. Федорович Н.В. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2019. – 176 с.
13. Сучасне розуміння маскулінності: ставлення чоловіків до гендерних стереотипів і насильства щодо жінок. – К.: UNFPA Ukraine, 2018. – 125 с.
14. Ткалич М.Г. Гендерна психологія / Маріана Ткалич. – К.: Академвидав, 2016. – 256 с.
15. Формування у молоді гендерно-відповідальної поведінки (на прикладі українських ВНЗ): навчальний посібник / за заг. ред. Н. Світайло. – Суми: Видавництво РА «Хорошие люди», 2013. – 209 с.
16. Щотка О.П. Гендерна психологія: навч. посіб. / О.В. Щотка. – Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019. – 358 с.

Допоміжна:

1. Аніщенко О. Ціннісний аспект гендерної культури педагога / Олена Аніщенко // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи: зб. наук. пр. – 2012. – Вип. 5. – С. 148-152.
2. Гендер та філософія: гендерні студії у філософських науках (22 листопада 2012 року). Гендер та культурологія: гендерні дослідження феноменів культури (21 лютого 2013 року): збірник матеріалів круглих столів. – Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2013. – С. 102-108.
3. Гендерні історичні студії: світовий та вітчизняний досвід: навч.-метод. посіб. / С. О. Кириленко, Є. М. Луняк. – Ніжин: видавець ПП Лисенко М. М., 2019. – 200 с.
4. Горішна Н.М. Гендерна освіта соціальних працівників у США / Н.М. Горішна // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Педагогіка, соціальна робота». – 2011. – Вип. 20. – С. 20-23.
5. Комплексна Програма корекційно-реабілітаційної роботи з дівчатами (14-18 років) та жінками, які пережили насильство або належать до групи ризику: інформаційно-методичні матеріали / Бондаровська В. М. та ін.;

- за заг. ред. Бондаровської В. М., Журавель Т. В., Пилипас Ю. В. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Калита», 2014. – 528 с.
6. Марценюк Т.О., Рождественська О.А. Гендерні стереотипи зовнішньої реклами (на прикладі Подолу міста Києва) / Т.О. Марценюк, О.А. Рождественська // Наукові записки. Соціологічні науки. – 2012. – Том 96. – С.82-88.
  7. Методичний посібник для фахівців, які впроваджують корекційні програми для осіб, які вчинили насильство в сім'ї / Укладачі: Мустафаєв Г.Ю., Довгаль І.І. – Київ, 2011. – 192 с.
  8. Програма формування гендерної культури молоді: посібник / Куратченко І., Ем Н. (за мат. журн. «Практична психологія та соціальна робота»). – Запоріжжя: Запорізький обласний центр соціально-психологічної допомоги, 2011. – 58 с.
  9. Тарасенко Н.В., Кріпак Н.М. Формування гендерної культури дітей і молоді методами соціальної вуличної роботи / Н.В. Кріпак, Н.М. Кріпак // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки. – 2016. – Вип. 1. – Том 1. – С. 162-165.

14. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Медіатека ФДССО.
4. Електронна підтримка навчання Moodle БДПУ.